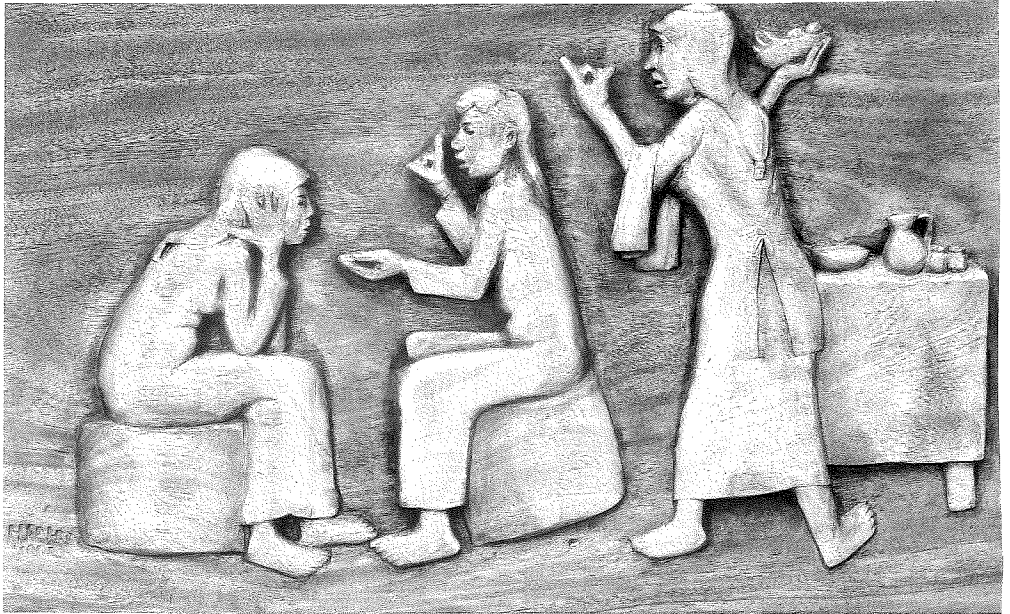

De vrienden van Jezus: Lazarus, Marta en Maria

Hier en daar had Jezus een 'heilig huisje', waar Hij graag kwam. Bijvoorbeeld in Bethanië, bij Lazarus en zijn twee zussen.

Herman Falke beeldt een huiselijk tafereeltje uit: het bezoek van Jezus wordt aanleiding tot een ruzie tussen Marta en Maria, waarbij Jezus als vredestichter optreedt (Luc. 10: 38-42). Marta is druk aan het redderen in de keuken om haar gast goed te onthalen; Maria is één en al oog en oor voor wat Jezus te vertellen heeft. Marta wordt kwaad en vraagt aan Jezus: "Zeg dat ze mij moet helpen!" Maar zij vindt weinig begrip bij de Heer. Maria wordt geprezen, omdat zij luistert naar Gods woord; de arme Marta, die zich zo uitslooft, druipt teleurgesteld af. Toch had Jezus veel op met Marta. Als Johannes veel later ook vertelt over de vriendschap van Jezus met dit gezin, zet hij Marta expliciet voorop: "Jezus hield veel van Marta, haar zuster en Lazarus" (Joh. 11:5). En het is Marta en niet Maria, die komt tot een prachtig geloofsgetuigenis: "Heer, ik geloof dat Gij de Messias zijt, de Zoon Gods die in de wereld komt" (Joh. 11:27). Maar daarover straks.

Het zou best kunnen zijn, dat Lucas over dit huiselijk tafereeltje heen wijst op twee verschillende vrouwenrollen, die toen al en nu nog zorgen

voor veel discussie. Marta representeert dan de huisvrouw, wier enige recht het aanrecht is (zoals wel eens badinerend wordt beweerd); en Maria is dan de zelfstandige, geëmancipeerde vrouw die deelneemt aan het maatschappelijke leven. De uitdrukking 'zij zat aan de voeten van de Heer' wijst in die richting. Dat betekent, dat zij een leerlinge van Jezus was, zoals de leerlingen van de rabbijnen zaten aan de voeten van de meester. In de jonge Kerk waren er veel vrouwen die op voet van gelijkheid met de mannen volledig in beslag genomen werden door de verkondiging van het evangelie. Paulus zei immers: "In Christus is geen man of vrouw."

Falke beeldt dit mooi uit. Hoe Maria zich volledig wijdt aan de dienst van het woord; zij wordt daarvoor door Jezus geprezen. Maar ook Marta doet een goed werk: haar drukke redderen en bedienen wordt aangeduid met het Griekse woord 'diaconia', en diaconie is de andere kant van het christelijk leven. Je moet als christen bij God verwijlen, zoals Maria, maar ook als Marta je handen uitsteken om je medemens te helpen. Diaconie, de hulpverlening aan de armen, is naast liturgie en catechese de opdracht van de Kerk. En nou lijkt Jezus Marta te waarschuwen, dat je met al je gesjouw voor de gemeenschap jezelf voorbij kunt hollen. Mensen die zich zo inzetten voor anderen, vergeten soms dat ze ook tijd moeten nemen om hun accu op te laden. Je moet zorgen dat de bron van je inspiratie niet opdroogt. Dat is een gevaar dat alle professionals en vrijwilligers in de Kerk bedreigt. Zo zegt Jezus tegen Marta: sta nou eens even stil, kom tot jezelf, neem ook eens de tijd om rustig naar Gods woord te luisteren.

Dat zij die les goed heeft begrepen, blijkt uit het verhaal van de opwekking van de dode Lazarus.

De opwekking van Lazarus wordt wel de meest troostende bladzijde van het evangelie genoemd. Het gaat over de dood, die bittere werkelijkheid in ons leven. Niet alleen over de biologische dood, maar ook over de dood die mensen elkaar aandoen: van burenruzie en familievete tot oorlog; van kwaadsprekerij tot mensen die zeggen dat zij elkaars bloed wel kunnen drinken. Dan wordt het donker tussen mensen, dan komt er verwijfeling, eenzaamheid en isolement, en wat is dat anders dan dood? Het leven is niet meer wat het was en wat het zou moeten zijn; het leven krijgt geen kans meer.

En dan is er een stem in ons midden en in ons binnenste, de stem van Jezus die zegt: "Nee, wij zullen leven. Zó zijn mensen niet bedoeld." Die stem van Jezus, dat zuiverste geluid dat ooit op aarde klonk, maakt zelfs de dode levend. Dat lezen we in het verhaal van Lazarus. Maar als je dat verhaal leest in het 11e hoofdstuk van Johannes, moet je wel de klem-

tonen goed leggen. Jezus vraagt om geloof in zijn persoon. Wij geloven immers niet in een waarheid, maar in een persoon. Ook als je de hele catechismus van buiten hebt geleerd, als je de antwoorden kent op alle vragen, dan schiet je er niet veel mee op, als je het niet brengt tot geloof in en overgave aan Jezus Messias. Dáárover gaat dit verhaal.

Lazarus is gestorven, Jezus gaat naar Bethanië, Marta loopt Hem tegemoet en klaagt dat Jezus eerder had moeten komen. Jezus zegt haar: “Je weet toch dat je broer zal verrijzen!” “Ja natuurlijk,” zegt ze, “ik weet dat hij zal verrijzen bij de verrijzenis op de jongste dag.” Dat is het antwoord van de catechismus: je hoort de dreun van de zin die ze als kind van buiten heeft geleerd. Maar die waarheid troost haar niet. Dan zegt Jezus: “Je moet niet geloven in een dogma, in een waarheid, in een geloofsartikel: je moet geloven in Mij! Ik ben de verrijzenis en het leven; wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven. En ieder die leeft in geloof in Mij zal de dood niet zien in eeuwigheid. Geloof je dit?” En dan zegt Marta waar het op aan komt: “Ja Heer, ik geloof vast dat Gij de Messias zijt.” Door die overgave aan Jezus werd zij en worden wij opgeheven uit de diepe duisternis van de dood. Door dat geloof in Christus zullen ons leven en ons sterven gezegend zijn.

